

tema 11.5

Els enllaços,

anomenats per tradició preposicions i conjuncions.

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

campes semàntics molt estructurats

Les paraules amb què representem les relacions entre entitats o fets configuren una xarxa de significats molt complexa.

El fonament són les relacions locatives entre objectes.

A partir d'eixe fonament, també podem representar les relacions temporals, les lògiques (causa, efecte, condició) i altres.

Uns exemples:	Ve de l'hort.	(lloc: origen)
	Ve de treballar.	(temps: passat)
	Estic content de vore't.	(causa)
	Peret caminava de gaidó.	(manera)

paraules i locucions

En el sistema d'enllaços, tant disposem de paraules que enllacen com de locucions que també fan la funció d'enllaçar:

a

de

amb

davant

contra

al costat de

en lloc de

a causa de

a favor de

en contra de

al llarg de

enfrent de

gràcies a

a força de

al voltant de

En aquest tema, ens ocuparem sobretot de les primeres.

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

els enllaços bàsics

Són els que posen les bases de les relacions semàntiques del sistema d'enllaços. Eixes relacions són fonamentalment locatives:

en

a

per

amb
sense

de

els enllaços bàsics

Són els que posen les bases de les relacions semàntiques del sistema d'enllaços. Eixes relacions són fonamentalment locatives:

en

entitat incloent

a

adjacència

per

pluralitat de punts

amb

entitat inclosa
companyia/instrument

de

dependència

Tinc el llibre en un calaix.

Estaré en la meua habitació.

Parla-li a l'orelleta.

Espera'm a la porta.

Tinc les claus pel despatx.

Trobaràs paper pel pis de dalt.

Té una paret amb quadres.

Ha vingut amb Peret.

Pica el gel amb un martell.

És fill de Marieta.

els enllaços bàsics

Són els que posen les bases de les relacions semàntiques del sistema d'enllaços. Eixes relacions són fonamentalment locatives:

en

entitat incloent

Tinc el llibre en un calaix.
Estaré en la meua habitació.

a

adjacència
destí

Parla-li a l'orelleta.
Espera'm a la porta.

Vaig a la meua habitació.

per

pluralitat de punts
trajecte
punt d'ingrés

Tinc les claus pel despatx.
Trobaràs paper pel pis de dalt.

Passa pel pont.
Peret entra a Castelló per l'avinguda de València.

amb

entitat inclosa
companyia/instrument

Té una paret amb quadres.
Ha vingut amb Peret.
Pica el gel amb un martell.

de

dependència
origen

És fill de Marieta.

Ve d'Almassora.

sense el factor moviment
amb el factor moviment

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

més precisió i més significats

en

a

per

amb

de

dins fora

prop lluny

davant
darrere

al costat de
vora

dalt
baix

damunt
davall

sobre
sota

contra

entre

sense
mitjançant

amunt
avall

des de

segons

avant
arrere

cap a
fins a

abans
després

mentres

durant

per a

perquè ja que
malgrat encara que

si

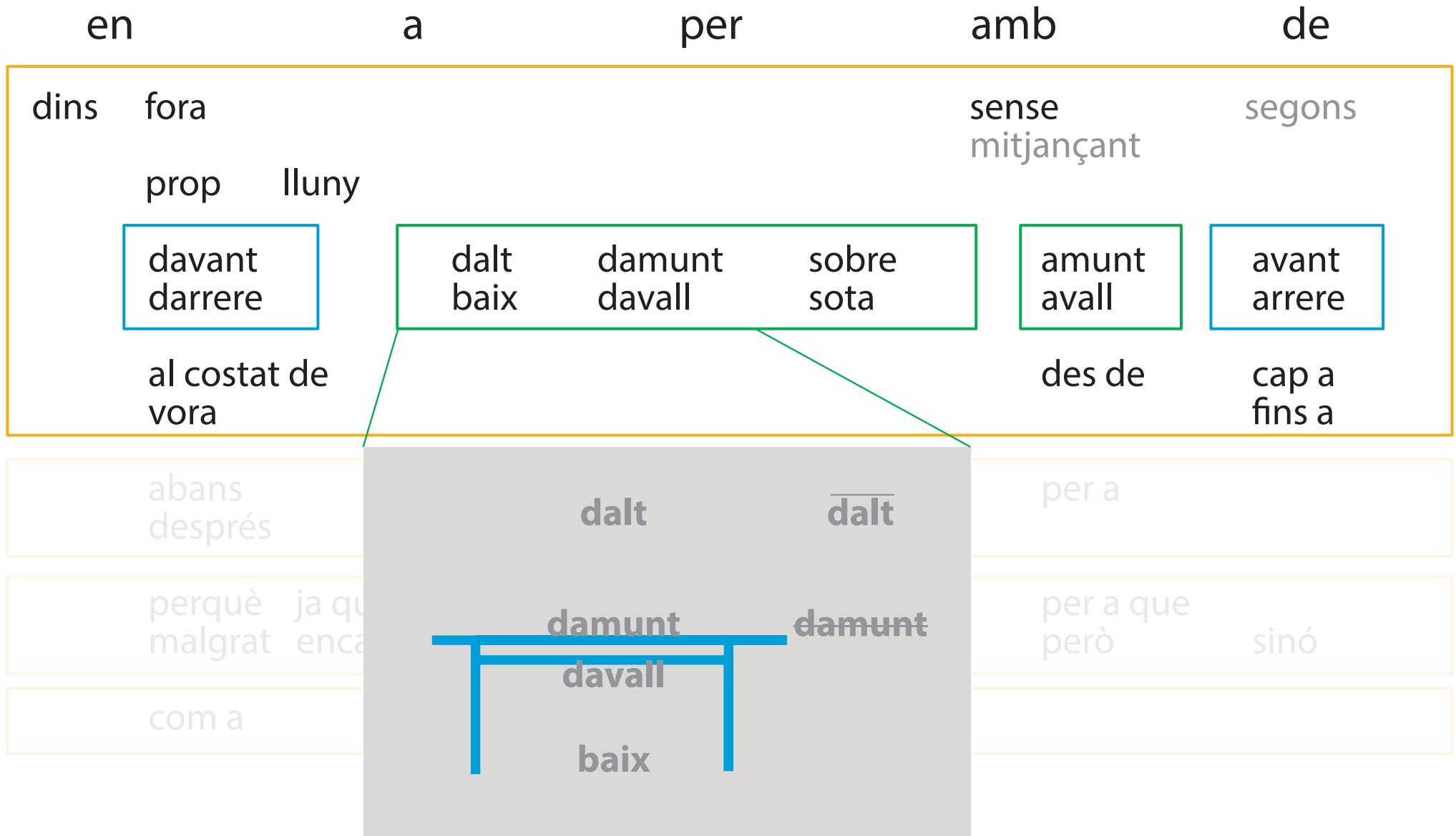
de manera que

per a que
però

sinó

com a

més precisió i més significats

més precisió i més significats

en

a

per

amb

de

dins fora

prop lluny

davant
darrere

al costat de
vora

dalt
baix

contra

damunt
davall

entre

sobre
sota

sense
mitjançant

amunt
avall

des de

segons

avant
arrere

cap a
fins a

abans
després

mentres

durant

per a

perquè ja que
malgrat encara que

si

de manera que

per a que
però

sinó

com a

més precisió i més significats

en	a	per	amb	de
dins fora prop lluny davant darrere al costat de vora		dalt baix damunt davall contra entre	sense mitjançant sobre sota amunt avall des de	segons avant arrere cap a fins a
abans després	mentres	durant	per a	
perquè malgrat	ja que encara que	si	de manera que	per a que però sinó
com a				

una irregularitat ben útil

La llengua medieval, i fins als s. XVII-XVIII, no feia *damunt de*, *darrere de*, sinó simplement *damunt*, *darrere*:

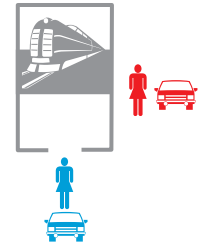
Tinc el llibre damunt la taula.

El llapis ha caigut darrere la caixa.

L'ús actual permet **elidir el terme** de l'enllaç sense crear ambigüitats:

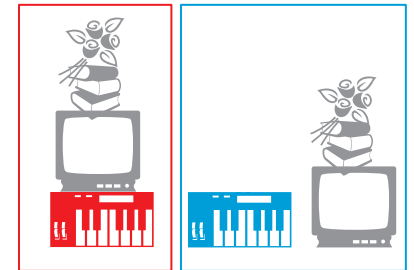
Només baixar del **cotxe**, Marieta es va trobar davant Ø l'estació del tren. [Ø=d'ella]

Només baixar del **cotxe**, Marieta es va trobar davant de l'estació del tren.

Tenien un **piano** i damunt Ø la televisió, molts llibres i unes flors. [Ø=del piano]

Tenien un **piano** i, damunt de la televisió, molts llibres i unes flors.

dins	prop	davant	dalt	damunt
fora	lluny	darrere	baix	davall

No viu darrere de l'estació, sinó **davant Ø**.

Mira la paret. Ara ves **cap a** la paret.

[*Ara ves cap a Ø.]

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

enllaços bàsics en els circumtancials de temps

en	Interioritat:	Ho ha acabat en un matí .	[període contenidor]
		Vam arribar Ø aquella vesprada .	[elisió freqüent]
a	Adyacència:	Van cantar a l'inici .	[límits d'un procés]
	Destinació:	Van tornar al cap de quatre dies .	[moment final d'un procés]
	Freqüència:	Ve dos voltes a la setmana .	
		Ve dos voltes cada setmana .	
per	Transcurs o durada:	L'he llogat per un any .	
		Això ho farem per la vesprada .	[durant la vesprada, al llarg de la vesprada]
		Estaré fora Ø tres setmanes .	[elisió freqüent]
		Estaré fora durant tres setmanes .	
Moment aproximat:	Tornaré per Nadal .		
	Això passarà pel matí/per la vesprada/per la nit .		
de	Parts del dia:	De matí, de vesprada, de nit . I també al matí, a la vesprada, a la nit .	
		Està obert de matí i de vesprada .	

en i al + infinitiu

Al passar la plaça, ens va saludar.

[Mentres passava la plaça.]

En passar la plaça, me'l vaig trobar.

[Immediatament després de passar la plaça]

La prohibició normativa de la primera durant anys i la ignorància del valor real de la segona han fet que, sobretot en Catalunya, la segona haja desenvolupat un valor causal barrejat amb el temporal:

En llegir les teves cartes, li passen tots els mals. Quan llegeix.../Com que llegeix...

?**Al ser tan tard**, se'n van anar. ≈ **Com que era tan tard**, se'n van anar.

les relacions temporals en les oracions d'infinitiu

no regides

regides

	anterioritat	
<p>En acabar, faré això. Després de dinar, parlaré. primer dinar, segon parlar</p>		<p>Ve de treballar. primer treballar, segon vindre</p>
	simultaneïtat	
<p>Al passar, pensa molt. Mentres passa, pensa molt.</p>		<p>Pensa en vindre. Té raó en escriure això.</p>
	posterioritat	
<p>Abans de dinar, parlaré. primer parlar, segon dinar</p>		<p>Ve a treballar. primer vindre, segon treballar</p>

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

causals

efecte **enllaç causa**
enllaç causa, efecte

Estic content **de** vore't.

[**Causa regida**. Això no cal saber-ho conscientment. La intuïció és prou.]

Això t'ha passat **per** córrer.

Han tancat les finestres **perquè** feia massa fred.

Ens cedeix la terra **perquè** la treballem. ≈ **Com que** treballem la terra, ens la cedeix.

Ja que no m'ho vols dir, m'ho inventaré.

Com que no em mirava ningú, em vaig gitar a descansar.

Vist que ja has acabat, pots eixir al pati.

Atés que t'han encarregat l'edició, tindràs molta faena.

Hem de ser prudents, **per tal com** passem moments molt delicats.

Puix que el coneixes bé, demana-li més temps.

*Et felicite ara, **doncs** per Nadal no podré. ➔ **perquè**/, **ja que** per Nadal no podré.

***A no ser que** canvis d'idea, aniré jo a soles. ➔ {**Si no/Si no és que**} canvis d'idea...

causals: distribució de *per* i *perquè*

Això t'ha passat **per** confiar en ell.

Oració d'infinitiu

Això t'ha passat **per** córrer.

Això t'ha passat **perquè** no estaves atent.

Oració de verb en un temps

Això t'ha passat **perquè** corries.

causals: distribució de *per* i *perquè*

Això t'ha passat **per** confiar en ell.

Oració d'infinitiu

Això t'ha passat **per** córrer.

Això t'ha passat **perquè** no estaves atent.

Oració de verb en un temps

Això t'ha passat **perquè** corries.

L'actuació regular seria escriure

Això t'ha passat per que corries.

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

condicionals

enllaç condició, fet

fet, enllaç condició

Si et pareix bé, començarem demà.

Començarem demà, **si et pareix bé**.

Mentres (que) conservem reserves, podem estar tranquils. [mentre/mentres que]

Sols que ho admeta implícitament, l'acceptarem.

Amb que ho sol·licite és prou.

Només que passen llista, el descobriran.

Posat que no hi hagen problemes, començarem demà.

Llevat que hi hagen problemes, començarem demà.

En cas que arriben demà, farem una festa.

Sent així, em quede. **Rentat de nou**, encara farà goig.

Per mi, podem entrar.

un altre ús de *si*

Sabem **que** han rebut altres substàncies.

(Oració Objectiva, OO)

Comprovarem **si** han rebut altres substàncies.

(OO interrogativa indirecta)

Vinc a per paper de vàter. Veig **que** en teniu.

Volia saber **si** en teníeu més.

Si (com **que**, pg. 51 i 57) és la fita que marca l'inici d'una oració inserida. Eixa oració ha de ser una interrogativa indirecta.

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

consecutives

causa **enllaç conseqüència**

Ho heu fet molt bé, **de manera que vos pagarem més.**

Va parlar **de (tal) manera, que ara sempre el conviden.**

Ho arreglaran **de (tal) forma, que tothom quedarà content.**

És una gent **(tal,) que amb poca cosa són feliços.**

Corre **tant, que pareix un atleta professional.**

Corre **que pareix un atleta professional.**

El gel estava **tan dur, que passejàvem per damunt.**

Viu **tan lluny, que visitar-lo és difícil.**

[la intensificació comparativa de verbs, adjectius o enllaços crea un constituent comparat que regeix un constituent comparador amb valor consecutiu.]

Ho heu fet molt bé. **Doncs** vos pagarem més.

[circumstancial extern]

Ho heu fet molt bé **i** vos pagarem més.

[el receptor ha de reconstruir la relació lògica]

constatacions sinònimes

A) Aquestes dos rectes són paral·leles. **Doncs**, no es toquen. [Per tant, *conseqüència*]

B) Aquestes dos rectes no es toquen **perquè** són paral·leles. [, ja que *causa*]

No es tracta de dos fets tals que u cause l'altre. Reconequem que no els podem ordenar cronològicament.

En realitat, són dos constatacions sinònimes del mateix fet. A causa del desig d'entendre el món en termes de causa-efecte, solem usar A) o B) de manera figurada.

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

finals

fet **enllaç finalitat**

Hem cedit **per a poder** tornar demà.

Li van donar les claus **per a que obrira la porta.** [...perquè obrira la porta.]

Apreta el botó **per a que s'apague la llum.** [...perquè s'apague la llum.]

Ens cedeix la terra **per a que la treballem.** [...???perquè la treballem.]

Vos ajudarem **a fi que** pugueu acabar prompte.

Han parlat amb el director **per tal de** canviar el dia.

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

concessives

enllaç **causa**, no efecte

enllaç **fet**, fet posterior imprevist o sorprenent

Encara que haja plogut a temps, la collita no serà bona.

Per més que te'n rigues, no em posaré nerviosa.

Malgrat que estudiava, no es presentava mai a les oposicions.

Tot i que és major, es conserva molt àgil.

Per bé que tenia molta experiència, no el van cridar.

En les argumentacions, un recurs important són els **arguments concessius**: acceptar un argument de l'altre punt de vista però només per a mostrar que, ben analitzat, no porta cap a la conclusió.

les relacions lògiques

causals

per de

perquè

, ja que

condicionals

si

consecutives

de manera que

tant...

finals

per a

per a que

concessives

encara que

adversatives

però sinó

adversatives

causa, **enllaç no efecte** / no causa, **enllaç efecte**
fet, **enllaç fet posterior imprevist o sorprenent**

Feia molta calor, **però no vam encendre el ventilador.**

[suma]

No va ploure a temps, **però la fruita creixia magnífica.**

L'Ebre no passa per Castelló, **sinó per Tortosa.**

[exclusió; darrere d'oracions negatives]

No faran **més que riure.**

[més... que]

No faran **sinó riure.**

[sinó + O: **Inf.**]

No plovia, **sinó que diluviava.**

[sinó + O: **que V-T**]

Transformació en concessiva:

Encara que feia molta calor, no vam encendre el ventilador.

circumstancials externs amb valor adversatiu

Tots els pronòstics eren desfavorables; **tanmateix**, el malalt es va curar.

Tots els pronòstics eren desfavorables; **nogensmenys**, el malalt es va curar.

Tots els pronòstics eren desfavorables; **amb tot**, el malalt es va curar.

Tots els pronòstics eren desfavorables; **així i tot**, el malalt es va curar.

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

per

Pluralitat de punts

He perdut les claus **pel** despatx.

Trajecte (i multiplicació)

Anar a la destinació **per un lloc**. $3 \times 4 = 12$

Tres fa 12 per (a través de) quatre.

Causa

Ho ha fet **per tu**.

Al voltant de / Al llarg de

Vindran **per Sant Antoni**.

Estarà amb nosaltres **per una setmana**.

Previsió d'un objectiu

Hem fet quatre sumes; només en queden cinc **per fer**.

Bescanvi/substitució

Hem canviat pernil **per formatge**.

Jo et respondré **per ella**.

Condicció

Per mi, podem acabar ja la reunió.

Punt d'ingrés/d'inici

Entre a Castelló **pel meu carrer**.

Començarem el temari **pels fonaments teòrics**.

Manteniment

Lluitem **per preservar** els drets laborals.

Imminència

Estic **per anar-me'n**.

Causa i finalitat alhora

He vingut **per vore't**.

per a

(és una evolució de **a**, no de *per*)

Posterioritat

Les flors són **per al menjador**.

Les flors són **per a tu**.

La carn és **per a demà**.

Posterioritat condicionada

Per a menjar, cal treballar.

Els hàbits són necessaris **per a viure**.

Finalitat (ús freqüentíssim)

Prepara el taller **per a treballar a gust**.

Ho ha fet **per a tu**.

Acció posterior emfasitzada (a reforçada)

Ha vingut **per a acabar la faena**.

Destinació posterior

Envie a Àfrica ferramentes **per als pigmeus**.

Opinió

Per a mi, eixe color és blau.

**Acostament a la destinació*

Cast. *Me voy **pal pueblo***.

Me'n vaig **cap al poble**.

per

Pluralitat de punts

He perdut les claus **pel** despatx.

Trajecte (i multiplicació)

Anar a la destinació **per un lloc**. $3 \times 4 = 12$
Tres fa 12 per (a través de) quatre.

Causa

Ho ha fet **per tu**.

Al voltant de / Al llarg de

Vindran **per Sant Antoni**.

Estarà amb nosaltres **per una setmana**.

Previsió d'un objectiu

Hem fet quatre sumes; només en queden cinc **per fer**.

Bescanvi/substitució

Hem canviat pernil **per formatge**.

Jo et respondré **per ella**.

Condicció

Per mi, podem acabar ja la reunió.

Punt d'ingrés/d'inici

Entre a Castelló **pel meu carrer**.

Començarem el temari **pels fonaments teòrics**.

Manteniment

Lluitem **per preservar** els drets laborals.

Imminència

Estic **per anar-me'n**.

Causa i finalitat alhora

He vingut **per vore't**.

per a

(és una evolució de **a**, no de *per*)

Posterioritat

Les flors són **per al menjador**.

Les flors són **per a tu**.

La carn és **per a demà**.

Posterioritat condicionada

Per a menjar, cal treballar.

Els hàbits són necessaris **per a viure**.

Finalitat (ús freqüentíssim)

Prepara el taller **per a treballar a gust**.

Ho ha fet **per a tu**.

Acció posterior emfasitzada (**a** reforçada)

Ha vingut **per a acabar la faena**.

Destinació posterior

Envie a Àfrica ferramentes **per als pigmeus**.

Opinió

Per a mi, eixe color és blau.

*Acostament a la destinació

Cast. *Me voy **pal pueblo***.

Me'n vaig **cap al poble**.

per

Pluralitat de punts

He perdut les claus **pel** despatx.

Trajecte (i multiplicació)

Anar a la destinació **per un lloc**. $3 \times 4 = 12$
Tres fa 12 per (a través de) quatre.

Causa

Ho ha fet **per tu**.

Al voltant de / Al llarg de

Vindran **per Sant Antoni**.

Estarà amb nosaltres **per una setmana**.

Previsió d'un objectiu

Hem fet quatre sumes; només en queden cinc **per fer**.

Bescanvi/substitució

Hem canviat pernil **per formatge**.

Jo et respondré **per ella**.

Condicció

Per mi, podem acabar ja la reunió.

Punt d'ingrés/d'inici

Entre a Castelló **pel meu carrer**.

Començarem el temari **pels fonaments teòrics**.

Manteniment

Lluitem **per preservar** els drets laborals.

Imminència

Estic **per anar-me'n**.

Causa i finalitat alhora

He vingut **per vore't**.

per a

(és una evolució de **a**, no de *per*)

Posterioritat

Les flors són **per al menjador**.

Les flors són **per a tu**.

La carn és **per a demà**.

Posterioritat condicionada

Per a menjar, cal treballar.

Els hàbits són necessaris **per a viure**.

Finalitat (ús freqüentíssim)

Prepara el taller **per a treballar a gust**.

Ho ha fet **per a tu**.

Acció posterior emfasitzada (**a** reforçada)

Ha vingut **per a acabar la faena**.

Destinació posterior

Envie a Àfrica ferramentes **per als pigmeus**.

Opinió

Per a mi, eixe color és blau.

*Acostament a la destinació

Cast. *Me voy **pal pueblo***.

Me'n vaig **cap al poble**.

causa+finalitat

Ha comprat iogurts **per fer-te una gràcia**.

He vingut **per vore't**.

És una expressió emfàtica, expressiva. L'expressió neutra només focalitza la finalitat:

Ha comprat iogurts **per a fer-te una gràcia**.

He vingut **per a vore't**.

Es preocupa **perquè els fills estudien**. [perquè≠ja que]

conclusions

1. Quan diem per, escrivim **per**.
2. Quan diem pa, escrivim **per a** i diem **per a** en situacions formals.
3. Eviteu **Me'n vaig pal poble**; seguiu la tradició i useu **Me'n vaig cap al poble**.

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

els enllaços bàsics

Són els que posen les bases de les relacions semàntiques del sistema d'enllaços. Eixes relacions són fonamentalment locatives, però també vehiculen valors temporals, lògics i de manera:

en	a	per	amb	de
entitat incloent	adjacència destí	pluralitat de punts trajecte/punt d'ingrés	entitat inclosa companyia/instrument	dependència origen
temps incloent/simultani	acció futura	inconcreció en un marc temporal durada		acció passada
	manera	causa no regida		causa regida manera
Tinc el llibre en un calaix. Viure en un lloc.	Parla-li a l'orelleta.	Tinc les claus pel despatx.	Ha vingut amb Peret. He picat el gel amb el martell.	És fill de Marieta.
	Vaig a la meua habitació.	Passa pel pont. Entra a Castelló pel meu carrer.		Ve d'Almassora.
Farem la lliçó en un dia. Pensa en vindre.	Ve a treballar.	Vindrà per Nadal. He llogat el pis per un any.		Ve de treballar.
		L'han contractat per espavilat.		Estic contenta de vore't.
	Ha caigut a redolons.			Li agrada caminar de gaidó.

els enllaços bàsics

Són els que posen les bases de les relacions semàntiques del sistema d'enllaços. Eixes relacions són fonamentalment locatives, però també vehiculen valors temporals, lògics i de manera:

en	a	per	amb	de
entitat incloent	adjacència destí	pluralitat de punts trajecte/punt d'ingrés	entitat inclosa companyia/instrument	dependència origen
temps incloent/simultani	acció futura	inconcreció en un marc temporal durada		acció passada
manera	manera	causa no regida		causa regida manera

Tinc el llibre en un calaix.
Viure en un lloc.

Parla-li a l'orelleta.

Tinc les claus pel despatx.

Ha vingut amb Peret.

És fill de Marieta.

He picat el gel amb el martell.

Vaig a la meua habitació.

Passa pel pont.

Ve d'Almassora.

Entra a Castelló pel meu carrer.

Farem la lliçó en un dia.

Ve a treballar.

Vindrà per Nadal.

Ve de treballar.

Pensa en vindre.

He llogat el pis per un any.

L'han contractat per espavilat.

Estic contenta de vore't.

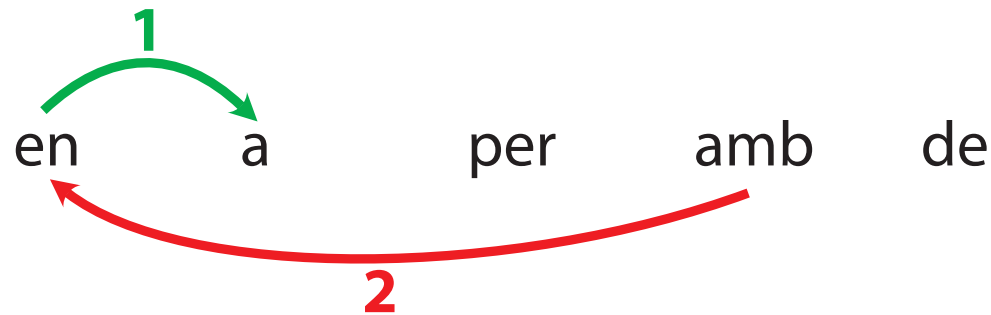
Parlaven en veu baixa.

Ha caigut a redolons.

Li agrada caminar de gaidó.

confusions

En la llengua heretada, trobem dos confusions. Són poc convenientes perquè, en un sistema amb pocs enllaços bàsics (que per força són polisèmics), les homofonies sobrecarreguen una paraula amb els sentits de dos. Malgrat això, la norma les ha tractades de manera desigual:

La norma ha acceptat **1** com si fora una particularitat reivindicable. El resultat d'**1** han sigut normes que contravenen l'ús històric i bona part de la pràctica habitual:

Viu **en** València.

(històric i popular)

Viu **a** València.

(impulsat per la norma i també popular)

La norma rebutja **2**, com és lògic.

Fer una cosa **en** la mà.

Fer una cosa **amb** la mà.

S'ha perdut **en** una dona.

S'ha perdut **amb** una dona.

exemples de la confusió 1

Peret va cridar a Marieta **en el parc**. [posició del subjecte]

Peret va cridar a Marieta **al parc**. [destí pretés de l'OD]

Messi fa molts gols **en el Barça**.

Messi fa molts gols **al Barça**. [ambigüitat incòmoda]

recomanació

Useu les paraules per a representar les idees que vullgueu expressar **segons el sentit** que tenen.

en

interioritat

posició

a

adjacència

destí

un altre efecte possible de la confusió 1

regides

anterioritat	Ve de treballar. primer treballar, segon vindre
simultaneïtat	Pensa en vindre. Té raó en escriure això.
posterioritat	Ve a treballar. primer vindre, segon treballar

Regla de canvi de preposicions

Davant d'infinitiu, **canvieu en i amb** per **a** o **de**:

Pensa a vindre. Té raó d'escriure això.

Es conforma de participar.

Causes hipotètiques de la regla:

- Pensar que **en > a** (confusió 1) és bona per a la llengua.
- Considerar alternants el locatiu regit amb el temporal no regit:

Posar aigua **en** un perol. / Posar aigua **a** bollir.

Però no són alternants:

Posar aigua **a** bollir **en** un perol.

La gramàtica del IEC (2016-2018) dispensa de seguir la regla de canvi.

un altre efecte possible de la confusió 1

regides

anterioritat	Ve de treballar. primer treballar, segon vindre
simultaneïtat	Pensa en vindre. Té raó en escriure això.
posterioritat	Ve a treballar. primer vindre, segon treballar

Regla de canvi de preposicions

Davant d'infinitiu, **canvieu en i amb** per **a** o **de**:

Pensa a vindre. Té raó d'escriure això.

Es conforma de participar.

Causes hipotètiques de la regla:

- Pensar que **en > a** (confusió 1) és bona per a la llengua.
- Considerar alternants el locatiu regit amb el temporal no regit:

Posar aigua **en un perol**. / Posar aigua **a bollir**.

Però no són alternants:

Posar aigua **a bollir en un perol**.

La gramàtica del IEC (2016-[2018](#)) dispensa de seguir la regla de canvi.

particularitats amb el *que* afitador

caiguda o elisió de preposicions

Quan els enllaços **a**, **de**, **en** i **amb** queden en contacte amb la paraula defectiva *que* que serveix per a indicar l'inici d'una oració inserida, poden passar dos coses:

- a) Que s'elidixquen (com prescrivia la norma fins al 2016 i encara recomana per a les situacions més formals):

S'oposen **Ø** que votem.

Peret s'ocupa **Ø** que tot estiga en orde.

No s'ha fixat **Ø** que està tancat.

Es conforma **Ø** que li donem aigua.

a

de

en

amb

- b) Que es mantinguen. La norma nova considera normal el manteniment de **a**; tolerable el de **en** i **amb**; i no normatiu el de **de**:

S'oposen **a** que votem.

*Peret s'ocupa **de** que tot estiga en orde.

No s'ha fixat **en** que està tancat.

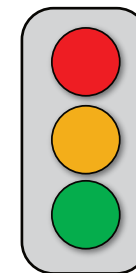
Es conforma **amb** que li donem aigua.

a

de

en

amb

particularitats de **a** amb el *que* afitador

Peret és **contrari a** *que* l'IVA pugue.

Vol **obligar a** *que* vinguen tots.

S'ha **acostumat a** *que* li ho facen tot.

Té **dret a** *que* li ho expliques.

S'**exposa a** *que* el negoci falle.

També són normatives (recomanades per a les situacions formals) les versions amb l'elisió de **a**:

Peret és contrari *que* l'IVA pugue.

...

Per a evitar els casos durs, podem usar “coixins” o [recursos similars](#) que, com que eviten el contacte, preserven l'enllaç:

Alguns detalls ajuden **a fer** *que* la casa siga més bonica.

particularitats de **de** amb el *que* afitador

L'**afirmació** **Ø** *que* dos i dos fan quatre és certa.

Ja és **hora** *que* faces coses de profit.

Té la **mania** *que* només ha de menjar pa.

Envia'm un **senyal** *que* ho has rebut.

Estic **segur** *que* ha sigut ell.

Estaven **cansats** *que* els digueren coses lletges.

Dubta *que* això siga possible.

Encara *que* el **vam avisar** *que* no vinguera, va vindre.

L'error prové **del fet** *que* s'han confós.

particularitats de **en** amb el *que* afitador

És **expert en** *que* tot funcione bé.

Confia en *que* ho acabarà demà.

Estan d'acord en *que* podem comprar.

Peret es **fixa en** *que* les peces encaixen.

S'han entossudit en *que* Peret siga el president.

Peret **coincideix** amb Marieta **en** *que* ara és bon moment.

També són normatives (recomanades per a les situacions formals) les versions amb l'elisió de **en**:

És expert *que* tot funcione bé.

Confia *que* ho acabarà demà.

...

particularitats de **amb** amb el *que* afitador

Peret s'ha compromés **amb** *que* l'empresa vaja bé.
Estem d'acord **amb** *que* Peret siga el president.

També són normatives (recomanades per a les situacions formals) les versions amb l'elisió de **amb**:

Peret s'ha compromés *que* l'empresa vaja bé.
Estem d'acord *que* Peret siga el president.

una alerta: que ≠ què

Confia Ø **que** ho acabarà demà.

✓ (molt formal)

Confia en **que** ho acabarà demà.

✓

*Confia en **què** ho acabarà demà.

que afitador ≠ **què** relatiu o interrogatiu

*Confia en el qual ho acabarà demà.

Quan és relatiu, **en+què** = en+el qual...

*Confia en quina cosa ho acabarà demà.

Quan és interrogatiu, **què** = quina cosa...

La pedra **en què** descansem és molt dura.

✓

No sé **en què** penses.

✓

una altra alerta

El **que** afitador **no s'ha d'elidir** mai:

Vos demane **que** m'envieu la mercaderia.
Tots sabem **que** les nostres opcions es redueixen.

Encara que és cert que en la llengua medieval eixa elisió es practicava:

És mester \emptyset sapiau quin és el fet.

i que també la practiquen altres llengües:

Les ruego \emptyset me envien la mercancía.

We all know \emptyset our chances are narrowing.
I want the one \emptyset I can't have.

índex

1. Introducció

2. Els enllaços bàsics

3. Els enllaços forts

4. Els enllaços en els circumstancials de temps

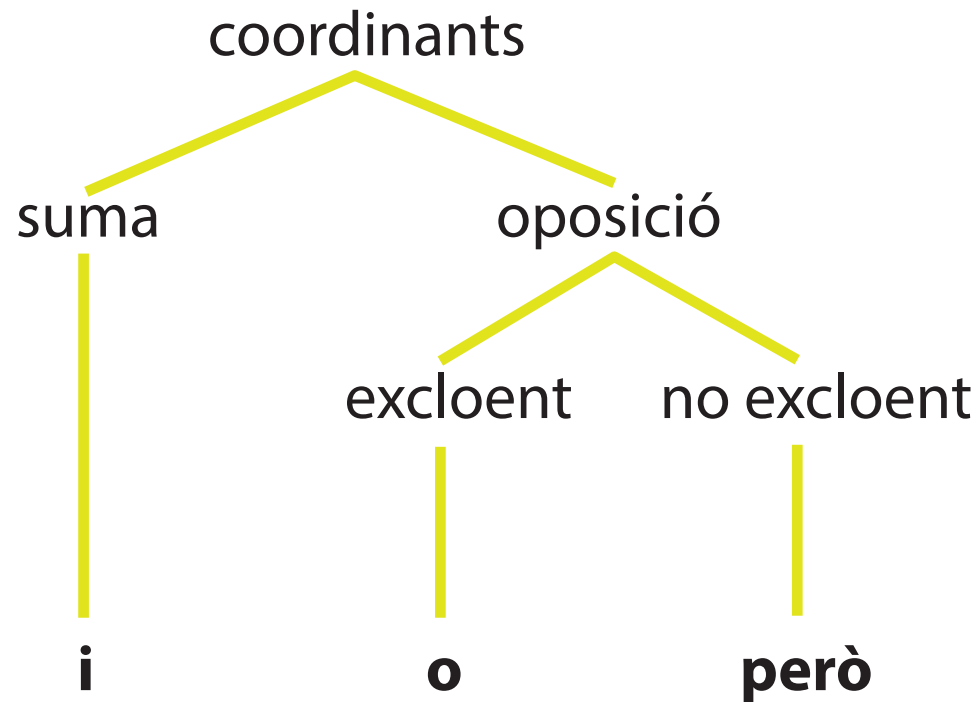
5. Els enllaços de relacions lògiques

6. Per i per a

7. Problemes en els enllaços bàsics

8. Els enllaços coordinants

els significats dels enllaços coordinants

la importància de coordinar bé

Els constituents coordinats han de tindre el mateix rang sintàctic:

- Noms: ¿Què és **una** perífrasi o circumloqui?
- Noms actualitzats: **Els llapis i les gomes** els portaré jo. [molt millor que **Els llapis i gomes...**]
Parlava amb **els propietaris i la veïna**.
Si tens **un gos o un gat**, porta'l.
Portaré **Ø pollastre i Ø ous frescs**.
- Oracions: **Peret estava cansat i Marieta volia dormir**.
- Qualificatius: M'agraden les pomes **dolces i àcides**.
Compra pomes **dolces i que no tinguen pinyols**.
- Atributius: Porta **esgarrats i verds** uns pantalons blancs.
- Verbs: Marieta **toca i canta**.
- Circumstancials: Parlava **amb els propietaris i amb la veïna**.
Aspirava **al premi i a aconseguir el reconeixement del públic**.

la importància de coordinar bé

Errors corregits:

*Va felicitar **i** es va solidaritzar **amb** la guanyadora.
Va felicitar la guanyadora **i** s'hi va solidaritzar.

V i V + OD/CR

[hi=amb ella]

*Cal respectar **i** tindre cura **de** la natura.
Cal respectar **i** cuidar la natura.
Cal respectar la natura **i** tindre'n cura.

V i V + OD/CR

['n=de la natura]

*Vos donem les gràcies per assistir **i** col·laborar **en** la jornada
Vos donem les gràcies per
l'assistència a la jornada **i** la col·laboració prestada.

V i V + eCR/e'CR

*És una dona pertanyent **i** involucrada **en** el seu país.
És una dona que pertany al seu país **i** hi està involucrada.

A i A + eCR/e'CR

[hi=en el seu país]

Font: Optimot, Fitxa 1837/3

llista de locucions d'enllaç

abans de
a causa de
a excepció de
a força de
a còpia de
a favor de
a mitjan de
a partir de
a través de
arran de

al cap de
al costat de
al llarg de
al peu de
al voltant de
d'acord amb
de por de
després de
en compte de
en contra de

en torn de
en virtut de
en vista de
llevat de
per por de
per tal de
per mitjà de
quant a
tocant a